

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДУ «ІНСТИТУТ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я ім. О.М. МАРЗЕСВА НАМН УКРАЇНИ»
ГО «УКРАЇНЬКА АСОЦІАЦІЯ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я»

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я ТА ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

**ЗБІРКА ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

Випуск 22

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА УСТАНОВА «ІНСТИТУТ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я
ім. О. М. МАРЗЄЄВА НАМН УКРАЇНИ»
ГО «УКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я»

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я ТА ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

(ВІСІМНАДЦЯТИ МАРЗЄЄВСЬКІ ЧИТАННЯ)

Збірка тез доповідей
науково–практичної конференції
з міжнародною участю

Випуск 22

20-21 жовтня 2022 р.

**м. Київ
2022**

ISBN 978-617-7201-88-4

**Актуальні питання громадського здоров'я
та екологічної безпеки України
(вісімнадцяті марзеєвські читання) :**

зб. тез доп. наук.–практ. конф. з міжнародною участю
(21-22 жовтня 2022 р.). гол. ред. акад. Сердюк А.М.
К.: ВЦ «Просвіта», 2022. Вип. 22. 480 с.

Редакційна колегія:

головний редактор — академік
НАМН України Сердюк А.М.

заступники головного редактора:
чл.-кор. НАМН України Полька Н.С.

доктор мед. наук, професор Турос О.І.

члени редколегії: канд. мед. наук Рудницька О.П.,

канд. мед. наук Коблянська А.В., н. с. Коркач В.С.

м. н. с. Мельченко Ю.В., пров. інж. Лейких С.В.

Збірка містить тези доповідей науково-практичної конференції з міжнародною участю, присвяченої вісімнадцятим марзеєвським читанням «Актуальні питання громадського здоров'я та екологічної безпеки України».

Конференція проходила 21-22 жовтня 2022 року у Києві.

Голова оргкомітету академік Національної академії медичних наук України Сердюк А.М.

© Автори тез — тексти,

© ДУ «ІГЗ ім.О.М. Марзеєва
НАМНУ» — упорядкування.

ISBN 978-617-7201-88-4

МАГНІЙ ЯК СТРЕС-ЛІМІТУЮЧИЙ ФАКТОР: ЩОДО НЕОБХІДНОСТІ КОРЕКЦІЇ МАГНІЄВОГО ДЕФІЦИТУ

*Бабієнко В.В., Мокієнко А.В.,
Горошков О.В., Коболев Є.В.,
Шейх А.Д.Х., Суворова А.С.*

**Одеський національний медичний університет,
м. Одеса**

Сьогодні Україна перебуває у стані війни. Населення потерпає від всіх можливих і відомих видів стресу. В цих умовах однією із причин є персистуючий дефіцит магнію, обумовлений як його нестачею в продуктах харчування, так і постійним виведенням магнію за рахунок його включення в різні стрес-мінімізуючі реакції. Статус магнію сильно пов'язаний із рівнем стресу, причому як стрес, так і гіпомагніємія потенціюють негативний вплив один одного. Аналіз даних літератури свідчить про зв'язок гіпомагніємії зі стресовими станами. Зокрема, це фотосенситивний головний біль, фіброміалгія, синдром хронічної втоми, аудіогенний, холододовий і фізичний стрес. Роль магнію в цих станах неясна, хоча було виявлено ряд потенційних механізмів дії магнію, в тому числі через глутаматергічні, серотонінергічні та адренергічні нейромедіаторні системи, а також через кілька нейрогормонів. Розглядається зв'язок між дефіцитом магнію, стресом і різними патологіями стресу, потенційна взаємодія магнію зі стресовими шляхами та вплив магнію на мозок.

Дослідження магнієвого дефіциту у населення показує наступне.

Вітчизняні дані про вміст магнію у харчових продуктах знаходяться у двотомному довіднику «Хімічний склад харчових продуктів» (1987 р.)

За даними авторів, потреба дорослих у магнії – 400 мг на добу. Майже половина цієї норми задовольняється хлібом та круп'яними виробами. У хлібі міститься близько

50 мг% магнію, вівсяній крупі – 116 мг%, ячній – 50 мг%, гороху – 107 мг%, квасолі – 103 мг%. З інших джерел харчування слід виділити горіхи – 170 - 230 мг% магнію.

Молоко (13 мг%), сир (23 мг%) містять відносно мало магнію, але добре засвоюваної форми.

Більшість овочів (10 - 40мг%) бідні на магній.

У довіднику міститься докладна характеристика втрат магнію у процесі кулінарної обробки харчових продуктів.

Загалом проаналізовано на вміст магнію 58 груп харчових продуктів (823 найменування). Проведено перерахунок на одну добу вмісту магнію у продуктах харчування, які входять у місячний споживчий кошик пересічного працездатного українця у 2021 р. (згідно Постанови Кабінету Міністрів України від 11 жовтня 2016 р. № 780). Розраховано залишок магнію у деяких продуктах після кулінарної обробки. Отримано наступні результати.

Всього із 44 харчових продуктів споживчого кошика кулінарній обробці підлягають 14. При цьому загальний вміст магнію зменшується від 441 до 379 мг, тобто на 14 %, що співпадає із даними довідника – середня для рослинних та тваринних продуктів 13 %.

За різними даними літератури від загальної кількості спожитого з їжею магнію абсорбується від 30 % до 40 % (середня 35 %). Тобто, «нетто» спожитого магнію при зазначених умовах розрахунків складає 133 мг/добу.

Вітчизняний документ (Норми фізіологічних потреб населення України в основних харчових речовинах і енергії) регламентує добову потребу у магнії для дорослих чоловіків та жінок 400 та 500 мг відповідно. Таким чином, «нетто» спожитого магнію для працездатної особи складає 33 та 27 % відповідно у порівнянні із нормативними величинами.

Таким чином, слід вважати обґрунтованою необхідність корекції магнієвого дефіциту, який невпинно зростає внаслідок стресових розладів у населення під час воєнного стану.

СОЦІАЛЬНА НАПРУЖЕНІСТЬ НАСЕЛЕННЯ
ЗАЛЕЖНО ВІД МІСЦЯ ПРОЖИВАННЯ
В ЗОНІ СПОСТЕРЕЖЕННЯ АТОМНОЇ ЕЛЕКТРОСТАНЦІЇ
Озерова Ю.Ю., Прилипка В.А. 320

ЩОДО ОТРУЄНЬ ДИКОРΟΣЛИМИ ГРИБАМИ НАСЕЛЕННЯ
ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ
**Гончаров В.О., Бондаренко Д.А., Максименко Ю.А.,
Варецька О.Ю., Сойнікова А.В., Козінова С.Г.,
Косенко В.Є., Демченко Т.М., Теряєв В.М.** 323

PLEIOTROPIC GENETIC EFFECTS OF VARIATION AT ADH1B-ADH1C
LOCUS ON SUBSTANCE USE DISORDERS AND METABOLIC TRAITS
**Bashynska V., Zahorodnia O., Borysovych Y., Zaplatnikov Y.,
Vasilyeva V., Arefiev I., Krasnienkov D., Zabuga O., Koliada A.,
Murlanova K., Darvishov N., Osichanskaya D., Karapetyan A.,
Melnychuk O., Boiko O., Zil'berblat G., Slobodianyuk N.,
Bal-Prylypko L., Prokopenko I., Kaakinen M.A.** 327

ПОРІВНЯЛЬНА ТОКСИКОЛОГО-ГІГІЄНІЧНА ОЦІНКА НЕБЕЗПЕК
ПРИ СПОЖИВАННІ IQOS ТА КУРІННІ СИГАРЕТ
Колінковський О.М. 329

НЕАЛКОГОЛЬНА ЖИРОВА ХВОРОБА ПЕЧІНКИ:
АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЛАБОРАТОРНОЇ ДІАГНОСТИКИ
Носач О.В., Чумак А.А 333

ВПЛИВ НЕГАТИВНИХ РИЗИКІВ НА ЗАХВОРЮВАНІСТЬ
НАСЕЛЕННЯ ДОНЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ
СЕЧОКАМ'ЯНОЮ ХВОРОБОЮ
Чайка Т.П., Білоусова М.Л., Галдєєва І.А. 336

3.2. ПРОФІЛАКТИЧНІ ЗАХОДИ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ ЗАХВОРЮВАНЬ

ОСОБЛИВОСТІ ПРОФІЛАКТИКИ НЕДОСТАТНОСТІ ВІТАМІНУ Д
ПРИ ВРАХУВАННІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ДОСВІДУ
Михайленко О.Ю., Білик Т.І. 339

МАГНІЙ ЯК СТРЕС-ЛІМІТУЮЧИЙ ФАКТОР:
ЩОДО НЕОБХІДНОСТІ КОРЕКЦІЇ МАГНІЄВОГО ДЕФІЦИТУ
**Бабієнко В.В., Мокієнко А.В., Горошков О.В.,
Коболєв Є.В., Шейх А.Д.Х., Суворова А.С.** 343